

OOST-POST

SOERABAJASCHÉ COURANT.

No. 21 ZEVENDE JAARGANG. 1859

PRIJS VAN INTEEKENING.
Per 6 maanden voor Soerabaya. f 150
" " " " Java. 90—
" " " " Buitenbezittingen. 10—
" " " " Nederland. 18—
De OOSTPOST voorschijnt elken Maandag en Donderdag.

MAANDAG 14 MAART.

PRIJS DER ADVERTENTIE.
De prijs der ADVERTENTIE is f 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

PLAATSELIJKE AANGELEGENHEDEN.

Niet altijd ligt het in onze bedoelingen om klagen over de niet behoorlijke naleving van plaatselijke Reglementen tot onderwerpen te kiezen, die in dit blad worden besproken. Zulke klagen behooren onzes inziens minder eig-naardig te huis in de dagbladen, aan welker bureaux dezelve meestal gerigt worden, omdat de klagers niet genegen zijn onder hunnen naam daarmede openlijk voor den dag te komen, maar het verkiesselijker vinden om zich te verschuilen achter de Redactie van een dagblad, liever dan hunne bezwaren in te brengen regtstreeks bij de autoriteiten, die alleen bevoegd zijn om bestaande misbruiken te keer te gaan, en van wie dus alleen eene krachtadige voorziening is te wachten. Treuwnens, zoo dikwerf er onder onze lezers gevonden werden, die vermeenden zich omtrent het een of ander onderwerp van plaatselijken aard te beklagen te hebben, hebben wij, mits hunne vertoogen behoorlijk onderteekend waren, aan die vertoogen geene plaats geweigerd.

Er zijn echter plaatselijke aangelegenheden, die van genoegzaam algemeen belang zijn om daarop door middel der dagbladpers de aandacht der bevoegde autoriteiten te vestigen, ook zonder dat degenen welke zich bij de niet genoegzame behartiging daarvan bezwaard moeten gevoelen als openbare klagers optreden, juist omdat de punten van beklag van zoodanigen kieschen aard zijn, dat al ligt het publiek genegen zoude zijn om degenen die hunne bezwaren, van hunnen naam voorzien, aan het openbaar prijs gaven, van verregaande ongevoeligheid te beschuldigen, terwijl bovendien dezulken, op het oogenblik dat de bedoelde misbruiken plaats grijpen, zeldzaam verkeeren in eene gemoedstemming, waarin men geneigd is op te merken dat er werkelijk gegronde reden tot klagen bestaat.

Wij hebben hier op het oog de verregaande on-

achtzame, oneerbiedige en onstichtelijke wijze, waarop bij het ter aarde bestellen van Christenlijken wordt gehandeld door de zulken die uit krachte hunner betrekking belast zijn met het bestuur en het ten uitvoerleggen der plegtigheden, welke bij die treurige omstandigheden gebruikelijk zijn.

Bij Gouvernements-publicatie van den 1sten November 1852 (staatsblad No 72), is alles geregeld wat tot de begrafenis van Christenlijken te dezer plaats betrekking heeft. In die wetsbepalingen wordt alles voorgeschreven wat met opzigt tot begraafplaats, aansprekers, lijkwag en doodkisten kan in aanmerking komen.

Maar hoedanig worden die bepalingen nageleefd, die plegtigheden volbragt, waaraan dikwerf het laatste penningske besteed wordt van bedroefde betrekkingen, die toch zoo gaarne alles willen opofferen om hunne geliefde dooden de laatste eere te bewijzen.

Sla slechts het oog op die voorbijtrekkende lijkstoet, op dien rouwwagen, getrokken door een viertal onwillige paarden, die, ongewoon aan hunne taak, door zweepslagen moeten worden aangespoord om hunne vracht op voegzame wijze naar zijne bestemming te brengen. Aanschouw slechts die havenloos gekleedde dragers, die, naast den lijkwagen gaande, eerder spotlust dan treurigheid opwekken. Zie slechts die zogenoemde aansprekers, die, reeds bewust van hunnen pligt te zijn te kort gekomen in het niet behoorlijk ter begrafenis noodigen van belangstellende vrienden, niet eens het oogenblik kunnen afwachten dat de ter aarde bestelling is voleindigd om den Gods-akker te verlaten. Voorwaar, dit alles is niet geschikt om die ernstige stemming op te wekken en te bevorderen, welke de omstanders moet bezielen, als zij getuigen zijn van eene plegtigheid, die, meer dan iedere andere, den mensch moet herinneren aan hetgene hij is en worden zal.

Voorwaar, de huurlingen, die wij zoo even beschreven, behooren wel geene droefheid te veinzen, maar toch meerdere eerbied te hebben voor de smart van anderen. Zij worden daarvoor ruimschoots betaald.

Hoog noodig achten wij het dat in de misbruiken, die wij zoo even aanhaalden, voorzien worde, op dat in den vervolge de plegtigheid eener ter aarde bestelling geene stoffe geve tot ergernis. Daarom hebben wij dit onderwerp in korte woorden besproken, overtuigd dat van de zijde der autoriteiten, die wel ligt onkundig zijn van de wijze waarop het Reglement voor de begravenissen te dezer stede wordt opgevolgd, alles zal worden aangewend om hierin door teregtwijzingen en gepaste maatregelen te voorzien.

Redactie.

OFFICIEEL GEDeelTE.

JAVASCHÉ COURANTEN

van 5 en 9 Maart 1859 No. 19 en 20.

Civil Departement.

BENOEMD:

Tot resident van Banka, de ambtenaar op nonactiviteit J. F. R. S. van den Bossche, laatstelijk gouverneur der Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea (Afrika), onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, vroeger adisistent-resident van Tebing Tingie (residentie Palembang).

Tot president van de weeskamer te Batavia, de adisistent-resident voor de comptabiliteit, tevens superintendent van het veududepartement te Soerabaya J. J. Modderman.

Tot kommissie op het adisistent-residentiekantoor te Patjitan, de derde kommissie ter algemeene secretarie J. A. Hofstede.

Tot kommissie op het kantoor van den adisistent resident van Sidokari (residentie Soerabaya), de klerk bij den landraad te Soerabaya W. A. H. Graus.

Tot tweeden kommissie bij de directie van financiën, de buitengewone tweede kommissie bij die directie mr. F. van Olden.

BIJ HET RESIDENTIEKANTOOR TE SOERABAYA.

Tot tweeden kommissie, de derde kommissie C. W. van der Hoff.

Tot derden kommissie, de eerste klerk T. Cars Czn.

EEN WINTERNACHT.

DOOR

J. J. CREMER.

I.

(Vervolg.)

„Daar is mijnheer Bar uit O.,” seide de dienaar van den ontvanger Wester, het huishoudvertrek binnentredende: „of er ook belet was?”

„Mijnheer Bar,” seide de ontvanger, die het Handelsblad bij de gloeiende kagchel zat te lezen. „Laat mijnheer binnen. Truitje,” Truitje ging.

Mevrouw Wester, die met eenig naaiwerk voor het theeblad was gezeten, pikte in allerijl eenige pluisjes garen op, die voor haar op de tafel verspreid lagen, gaf een zetje aan de modérateurlamp naar boven, zette de bril — die ze waarlijk 's avonds al noodig had — spoedig af, borg die met het kleine snuifdoosje in het — haar immer verzellend — sleutelmaandje, opende het fraaije ebbenhouten, rijk met zilver gemonteerde en wel voorsiene lepeldoosje zoo spoedig mogelijk, keerde het naar de zijde van een nog ledigen stoel bij de kagchel, en had juist al die belangrijke, voor de ontvangst zoo noodige zaken verricht, toen de heer Bar binnentrad.

„Welkom! welkom!” riep de ontvanger, terwijl hij zijn vriend bij de deur te gemoed trad en hem hartelijk de hand schudde. „Flink woord gehouden, mijn vriend. Wel weerga's wat ben je koud. Kom, spoedig den jas af, zet je maar gauw op je gemak.”

„Bonsoir, bonsoir,” seide Bar, terwijl hij de vriendelijke toespraak met een even hartelijk handschudden beantwoordde. „Hoe vaart mevrouw,” vervolgde hij, op mevrouw Wester, die inmiddels was opgestaan, toetred-

dende. „Mij dunkt 't merveille, althans ik heb fameus aan u gewonnen. Neen, ik moet zeggen Wester, je vrouw ziet er patent uit, en gij — jongens, je bent als een burgemeester.”

„Hoe vaar je, hoe vaar je,” seide Wester zich triomphant op de korte beentjes heen en weder wiegende. „Heerlijk man, in 't vette der aarde, tegen alle verdrukking in, en dan met zoo 'n lastig huispenzeltje? — maar vriend, jij bent danig koud, kom, zet je hier lekkerjes in den fauteuil bij de kagchel, dan zal mama je een warm kopje thee schenken, en dan zul je wel spoedig bekomen.”

„Overheerlijk!” hernam Bar, die inmiddels den overjas had uitgetrokken, dien Wester hem ontam en over een stoel hing. „Overheerlijk! maar — die vriend is mij te kras,” vervolgde hij, op de gloeiende kagchel wijzende, „ik zal liever een weinig...”

„Hier dan, hier dan, jongen lief,” sprak Wester, den voor Bar bestemden leuningstoel van de kagchel naast de tafel verplaatsende. „Hier dan, vriendje, 'n mensch s'n lust 'n mensch s'n leven.”

„Ja, ja, 't is wel waar,” seide mevrouw Wester, terwijl zij behendig het geopende lepeldoosje naar den nu voor Bar bestemden stoel draaide, „Wester stookt al te hard. 't Is niet gezond, ik zeg het ieder oogenblik; maar die heeren hier te H. 't is juist of ze altijd bevroren zijn. 't Doet me plezier, dat mijnheer Bar 't nu toch óók eens te warm vindt.”

„Nu pnee, schenk jij maar in,” hernam Wester, „neem het vuurscherm als je de kagchel hindert, maar gun me de warmte als ik je bidjen mag. Kom Bartje, steek een sigaar in je hoofd, eebte manilla's, zeutig gulden de dui send. Hier is een aschbakje, hier zijn wasjes, doe nu even alsof je thuis waart, sans compliments, sans com-

pliments”

Terwijl de heeren nu nog eenigen tijd het gewichtige vraagpunt behandelden, of men de manilla-sigaar aan het dikke of dunne einde moest aansteken, en den geur beoordeelden, dien Wester hoog opvijzelde en Bar ten volle beëmdede délices te zijn, zag mevrouw Wester naar het min of meer onderwetsche, uit haar ouders huis afkomstige vuurscherm om, en bespeurende d t het vrij donker in den hoek tusschen den schoorsteenmantel en de sekretaire was en het dus zeker niet in 't oog zou vallen, schelde zij Truitje die, binnengekomen, door haar bevolen werd den vuurcran uit het salon te halen, maar — voorzigtig! en n-dat zij nu een genrix kopje oranje pecco had ingeschonken, kwam Truitje met het fraai mahoniehouten meubelstuk terug en plaatste het waar mevrouw beval dat ze het zetten zou. Truitje had het vuurscherm zeer doelmatig geplaatst, doch mevrouw Wester had het toch niet juist zoo bedoeld, en herstelde dus de fout der dienstmaagd, waardoor de warmte, wel is waar, langs het meubel haar tegen blaakte, doch waardoor ook het daarin geplaatste fraaije borduurwerk beter door Bar kon worden opgemerkt.

„Hoor j't Wim, hoor j't kind?” riep de ontvanger, de vuurschermgedachten zijner wederheeft storende. „Wij hebben een interessant persoon in huis, een aangerande. Kom Bar, vertel je historie nog eens.”

„U aangerand, mijnheer Bar?” seide Mevrouw, „och heden! — Zult u een bitterkoekje.....?” voegde zij er vriendelijk bij en hield haar gast het silveren trommelje voor.

„Dank u, mevrouw, ik rook,” seide Bar.

„Graties!” seide Wester, de manilla vertoonende.

„O, gruns, aangerand!” seide mevrouw weder, „heus aangerand!” seide mevrouw weder, heus aangerand? Ik

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur van financiën, de benoemde ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië, mr. J. P. Metman, onlangs alhier aangekomen.

Ter beschikking van den directeur der producten en civiele magazijnen, de benoemde ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië, mr. J. J. Schneither, onlangs alhier aangekomen.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uittreiking aan den particulieren geneesheer C. L. van der Voort, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskundige praktijk in de residentie Madioen en om door hem de civiele geneeskundige dienst in die residentie te doen waarnemen.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den assistent-resident van Modjokerto (Soerabaya) J. H. ten Cate.

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTIURES

BEVORDERD:

Tot controleur der eerste klasse, de controleur der tweede klasse A. A. Boers.

Tot controleur der eerste klasse, de controleur der tweede klasse C. de Roon Zwaan.

Tot controleurs der tweede klasse, de controleurs der derde klasse J. B. Westenberg en M. J. Brugman.

Tot controleur der tweede klasse, de controleur der derde klasse W. F. K. L. de Vogel.

BENOEMD:

Tot controleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de Westers-afdeeling van Borneo, de controleur der derde klasse aldaar E. K. A. de Neve.

**BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS
TE DJOKDJOKARTA.**

ONTSLAGEN:

Eervol, uit hoofde van vertrek, als lid, mr. J. C. de Klerk, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, C. G. S. Begeman, predikant bij de hervormde gemeente aldaar.

Schutterijen, enz.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als kapitein bij de schutterij te Batavia J. R. Kleijn.

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, uit de betrekking van tweeden luitenant bij de Samarangsche schutterij mr. C. W. H. van Schelle.

Op zijn verzoek, eervol, de kapitein-kwartiermeester bij de schutterij te Samarang H. Deelken, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen goede en langdurige diensten; en met vergunning aan denzelfden om de activiteits-uniform, aan dien rang verbonden, te blijven dragen.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie C. M. L. Speltie.

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij het 7de bataillon, de eerste luitenant W. A. J. J. Kraal.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie M. J. Pacqué.

OVERGEPLAATST:

Bij het 2de bataillon, de luitenant-kolonel W. Lammerée, van het garnizoens-bataillon van Palembang.

Bij het 5de bataillon (Celebes) de majoor H. F. Heisterkamp, van het 2de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Palembang, de luitenant-kolonel E. C. F. Happé, van het 7de bataillon.

De Ingenieur der gouvernementale telegraphen in Nederlandsch-Indië brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat, met ingang van den 1sten April o. k. op alle telegraafkantoren in gereedheid liggen gedrukte en genummerde bladen, waarop door een ieder, die vermeenen mogt eenige redenen tot klachten betrekkelijk de telegrafische dienst te hebben, die klachten kunnen worden ingeschreven, mits zij behelzen bepaalde feiten, en eigenhandig geschreven en ondteekend zijn. Die bladen worden door de chef der telegraafkantoren onmiddellijk ingezonden aan den chef der telegrafie. Er kan van de door dezen genomen beschikkingen of gegeven ophelderingen, door de betrokken personen ten telegraafkantoren worden inzage genomen.

De Ingenieur verzoekt wijders om, wanneer eventueel het inschrijven eener klacht door de telegraafkantoren mogt worden geweigerd, daarvan aan hem mededeeling te doen, met vermelding van alle omstandigheden, als strekken kunnen om het feit te bewijzen.

De ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding der dienst van de gouvernementale-telegraphen in Nederlandsch Indië, brengt bij deze, ter algemeene kennis, dat het telegraafkantoor te Poerwakarta met Zaterdag den 5den Maart voor de publieke correspondentie wordt opengesteld.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand Maart		op den 21sten.
"	April	" 2den 13den en 30sten.
"	Mei	" 18den
"	Junij	" 1sten, 17den en 30sten.
"	Julij	" 17den
"	Augustus	" 1sten en 17den.
"	September	" 2den 18den.
"	October	" 2den 18den.
"	November	" 2den 18den.
"	December	" 2den 18den.

des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dinsdag den 15den Maart 1859.

Voor de woning van den heer Netscher te Kapoetran.

Op Woensdag den 16den Maart 1859

Bij den pachter der pandjeshuizen IGioekjoan te Pasaar Bessaar.

Op Donderdag den 18den Maart 1859.

Voor de woning van den heer Worms aan de Kramangan.

ADVERTENTIEN.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed tot mijne bittere droefheid, in den jeugdigen leeftijd van een en twintig jaren, mijne geliefde echtgenote HELENA ELISABETH LEVERT. Eene kortstondige maar hevige ziekte maakte een einde aan haar voor mij zoo dierbaar leven.

SOERABAYA, 7 Maart 1859.

J. F. HACKMAN ASSCHENBERGH.

Algemeene kennisgave.

(278)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dinsdag den 15den Maart a. s.,

ten huize van den WelEd. Heer G. J. NETSCHER te Kapoetran.

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

van eenen wel onderhouden INBOEDEL, bestaande uit:

MAHONYHOUTEN, BATAVIASCH E en andere, GEPOLITOERDE MEUBELEN, EEN PIANO, IJZEREN LEDIKANTEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN een zoo goed als nieuw FIJN FRANSCH PORCELEIN ETENSSERVIES voor 24 personen, HANG-TAFEL en MUURLAMPEN, PLEET- en GLASWERK, een MIJLORD, een PALANKIJN, enige BLOEMEN IN POTTEN, en hetgene verder te voorschijn zal worden gebragt. (240)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 17den Maart a. s.

Voor de woning van den Heer WORMS te Kramangan, van GENEVER, COGNAC, PROVISIEN, MEUBELAIR, HOUTWERKEN, en wat verder zal worden te voorschijn gebragt. (274)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 18den Maart a. s.

Zal in het Vendu-Loaal bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, voor rekening van belanghebbenden, verkocht worden het WRAK van het Nederlandsche schip DELFT, kapitein L. VAN GEELKERKEN, zoo als hetzelfde is liggende of niet liggende op de Maduresche wal nabij Kamal; daarna de geredde INVENTARIS bestaande uit: TOUWWERK, ZEILEN, KOMPASSEN, eenige rollen NIEUW ZEILDOEK, IJZER, enz. enz. Nadere informatie te bekomen bij

De Agenten

(263)

FRASER EATON & CO.

Op de vendutie van den 18den Maart a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zullen nog worden verkocht: Deursloten van 5, 6, 7, en 8 duim, Hangsloten, Vogelkooijen, 25 picols Ebbenhout, Amerikaansche Klokken, Kousen, Sokken. 1 kist Enveloppes, stereoscopen met platen, Zeep, Madera Wijn, Roode Wijn, Kroonen met 8 en 4 lampen, een nieuwe Bendie, een Reiswagen, enz. (286)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dinsdag den 22sten Maart a. s.

ten huize van den WelEd. Gestr. Heer

Dr. P. L. ONNEN,

Van goed onderhoudene meubelaire goederen en hetgene verder voor eenen welingerigten Inboedel benoodigd is.

Goed gedresseerde Wagenpaarden, Solide wagentuigen, enz. enz. (279)

VENDUTIE.

Op den 26sten Maart a. s.,

zal, voor den ingang der Ooster Caponnière der citadel Prins Hendrik, ten overstaan van den ondergetekende, publiek worden verkocht: eene aanzienlijke hoeveelheid, voor de dienst onbruikbare GENIE GOEDEREN en GEREEDSCHAPPEN, bestaande uit:

PATJOLS, SCHOPPEN, BIJLEN, MESSEN, ZAGEN, enz. alsmede EEN PARTIJ OUD IJZER,

hoop niet..."

"Och neen, 't is zoo erg niet," begon Bar, zijn kopje thee langzaam en met onderscheiding drinkende, 't geen mevrouw Wester met genoeg bespaarde, hoe zóór ze ook naar de aanrandingshistorie verlangde.

"Deelie, deelie" vervolgde Bar. "t Was wel zoo heel belangrijk niet, maar toch — 't had erg kunnen afloopen. Ja mevrouw, als 't postkarretje me niet ontzet had, dan lag de onlertsekkende misschien vermoord in de sneeuw op den grindweg."

"Hemel, beware!" riep mevrouw Wester, och hé, vertel toch..."

Bar wierp zich achter in den leuningstoel, sloeg de beenen regt gemakkelijk over elkander en zijn neus een bad van maillaroek gevende, sonder om den geur te denken, maar te meer op de wijze peinzende hoe hij zijn verhaal romantisch genoeg soude inkleeden, begon hij met de opgesierde gevoelens, die hem aanzande Gods grootheid in de schepping hadden vervuld, hoe hij ieder takje, ieder sneeuwpareltje in den avondgloed met bewondering had aangestaard en eindelijk, als in aanbidding verloren, de schreden van een manspersoon had achter zich gehoord die hem maar al te verdacht was voorgekomen en — Bar's verhaal was al te romantisch en al te langdradig om het woordelijk terug te geven — en die hem dan in 't einde met bedreigingen had aangemaand om — „met permissie mevrouw" zich en profand uit te kleeden en hebben en houvven af te geven, hoe hij — Bar — zich toen onverschrokken had te weergesteld, maar voor den gespiegelen onverlaat eindelijk had moeten onderdoen, die hem achterover in de sneeuw geworpen en juist gereed had gestaan, om hem den doodsteek te geven, toen hij, laf als alle booswichten zijn, het hazenpad had gekozen, daar de naderende

postkar zijn schandelijk opzet verijdelde.

De gratten en hedens, die mevrouw Wester gedurende Bar's verhaal had ontboezemd, werden, toen dat verhaal geëindigd was, met een verbaasd: „'t is sonde!" besloten en het medelijdende vrouwenhart gaf haar terstond de woorden op de lippen: „Maar u hebt toch geen letsel bekomen?"

"Niet betuigend: wij zijn voor geen klein geruchtje vervaard" antwoordde de heldhaftige Bar, maar, toen na dit gezegde, voor Milord, den grooten bruinen jagthond door Truitje de deur werd geopend en deze een vreemde bespeurende, grommende binnenkwam, toen kwam Bar toch bij zich zelve tot het bewustzijn dat hij — krachtig gebuift had.

"Koeft Milord! — hier!" riep Wester, die den onvredelevenden aard van zijn hond kende en op Bar's ge-laat eenige bezorgdheid meende te bespeuren. Toen Bar Milord niet meer hoorde brommen, maar hem rustig achter de kagchel zag liggen, bekam hij van den schrik, en zijn niet onopgemerkte vrees een weinig willende vergoelijken, zeide hij: „Ja, om je de waarheid te zeggen, vriend, sinds die herhaalde gevallen van hondsdieftal ten ik niet schrikkelijk hondachtig meer, ik..."

"Ha, ha, ha!" lachte Wester, hem in de rede vallende „waart ge bang, dat Milord dol was?" Bar kreeg een kleur, en 't gesprek, dat niet in zijn voordeel liep, op een ander onderwerp brengende, zeide hij: „A propos, Brecker heeft mij de gelden voor je me tegegeven," en de portemonnaie te voorschijn halende, zocht hij, met de woorden: „Affaires gaan voor," tuschen eenige muntbil-letten naar de drie bankjes van honderd guden, die hij eindelijk vertoonde en met de woorden: „Ge moogt van geluk spreken, dat ze binnen zijn," aan Wester over-

handigde.

"In orde, in orde," zeide de onvanger, de bankbriefjes één voor één tegen het licht beschouwende, „dankje zeer voor de moeite. Ja man, dat is aardig geld; je moet weten, dat ik daar al heel fraai ben aangekomen. Ver-beel je, 't was te B. paardenmarkt. Ik was er toevallig en bleef aan een paard hangen; 'n mooi dier op 't oog: Holsteins ras, dat voor de tilburij wel pareren sou. Wim was wat in de lucht, dat ze nu eindelijk met manlief eens zou kunnen toeren, met de eizen viervoet, weet je; — 'k had anders altijd een huerbank uit de Roskam. — Maar sie, toen de Holsteiner door de liefhebbers hier besien en gekeurd was, vernam ik tot mijn leedwezen, dat hij zoo weerga's volvoelig was, dat hij, in stede van honderdvijftig, geen vijftig gulden waard was. Wat te doen? — ik voerde hem flink haver en brood, menheer, ik liet hem poesten en rossen dat het zoo'n aard had, menheer en toen Brecker nu op een avond in 't dorp was, kwam hij mij bezoeken. 't Gesprek kwam op paarden. Ik vertelde hem wonderen van mijn Holsteiner. Hij wilde hem sien. Ik dacht: — hier maakte Wester een betekenend knipoogje — „natuurlijk niet aan verkoopen." „Nou vraag eens," zeide Brecker. „Och neen," zeide ik, „'t is m'n liefhebberij." „Tweeshonderd?" hernam Brecker. „Kom, ben je mal," zei ik. 't Puikpaardje moest nog eens, maar steeds op een eerbiedige distantie, bekeken worden; want Brecker is altijd bang voor achteruit slaan, en hij keurde het dan toch zoo fraai, dat hij er nog vijftig en eindelijk nog eens vijftig opzette. Ik sloeg, om hem genoeg te doen — hoe keur j'em? — eindelijk toe. 't Paard is eergisteren naar O. ge-bragt en ik heb de duiten in den zak."

(Wordt vervolgd.)

EENIGE DJATTIE BALKEN, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht.
SOERABAYA, De Onder Intendant der 2^e klasse,
14 Maart 1859. in de 3^e militaire Afdeling op Java.
(289) H^r. VEMER.

VERTREK VAN, STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PADANG.

Kapitein B. J. SCHIPPER.
Vertrekt op Dingsdag den 15^{den}
a. s.; naar MACASSAR, TIMOR
en de MCLUKKO's.

Adres bij W. CORES DE VRIE3.
(280)

VERTREK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN PASSAGE

DIRECT

NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden met het bark-
schip

BALTIMORE.

Gezagvoerder G. H. BRAKKE,
Deze bodem is zeer gunstig in-
gerigt voor den overvoer van pas-
sagiers, en zal einde der volgende maand vertrekken.
Nadere informatie te bekomen bij

De Agenten,
(293) B. KOPERSMIT & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met
het uitmuntend ingerigt
Nederlandsch schip

NEDERLAND,

gezagv. J. HOEKSTRA, va-
rende eenen geëxami-
neerden scheeps-docter en

eene melkgevende koe.

Het schip zal in den loop dezer maand van hier
vertrekken.

Voor nadere informatie gelieve men zich te ver-
voegen bij

De Agenten,
(288) SCHIMMELPENNING & CO.

EEN JONG MENSCH, Nederlander, vroeger
zeeman geweest zijnde, en sinds eenigen tijd werkzaam
op eene Suikerfabriek, zag zich gaarne geplaatst op
eene Suikerfabriek of landelijke onderneming, met
een tractement, niet beneden de f 100 — 's maands,
kunne hij goed met den inlander omgaan en goede
getuigschriften overleggen.
Adres L. A., bij de uitgevers dezes. (290)

TABAK.

Iemand, met HET VAK VAN TABAK bekend kan
geplaatst worden bij

A. J. WALTER.

TOELONG AGONG (KEDIRIE)
Brieven franco. (281)

VERLOREN

Op laatstleden Donderdag, gaande van het Komé-
diplan naar Kapoetan, EENE ZAK-ALMANAK
voor 1859, voor den vinder van geene waarde.

De vinder wordt vriendelijk verzocht dezelve te-
rug te bezorgen aan het bureau van dit blad, kun-
nende hij des verkiezende op eene ruime belooning
rekenen. (292)

VERLOREN GERAAKT

Op de diligence van den 16den Februarij 11. van
Soerabaya naar Passaroeran, EEN KAMFERHOUT-
TEN KOFFER N°. 4, inhoudende eenige kleding-
stukken.

Degene bij wien dezelve wellicht abusievelijk is be-
zorgd geworden, wordt beleefdelijk verzocht die te
willen laten terugbezorgen, tegen vergoeding der
kosten, bij den Heer A. Vis te Passaroeran of bij den
ondergeteekende te Sourabaya.

(284) J. F. C. HOFFMAN.

De crediteuren der firma RUYL CRAMER
& CO, of hunne gemagtigden, worden uitgenoo-
digd eene vergadering te komen bijwonen ten kan-
tere der firma, op Dingsdag den vijftienden dezer ten
een ure 's namiddags.

De bewindvoerders SOERABAYA, 1 Maart 1859.
J. J. BLANCKENHAGEN. (248)
R. MACMILLAN. RUYL CRAMER & CO.

TIJDSCHRIFT DE DAGERAAD.

De teekeningen hierop worden aangenomen, van
af den vierden jaargang, bij W. OGILVIE, Boekdruk-
ker en Papier-handelaar te Batavia,

BIJ VOORUITBETALING.

Voor den jaargang van twaalf maandelijksche af-
leveringen, ieder van 5 à 6 vellen druku.

f 24.— franko per mail uit Nederland, regtstreeks
van daar gezonden aan het adres van den in-
teekenaar, zoowel te Batavia als verder over
geheel Java.

Evenveel franko voor inwoners van Batavia uit den
voorraad van den ondergeteekende.

f 27.— franko uit den voorraad van den onder-
geteekende, wanneer hij de frankering moet be-
zorgen van Batavia naar Intekenaars daarbuiten,
in andere streken van Java wonende.

Ingeval de overbrenging verlangd wordt per Zee-
post, dan worden de bovenvermelde sommen f 20 en
f 23.

Personen die teekenen bij, en het bedrag in
voortuitbetaling zelf regtstreeks overmaken aan den
uitgever F. GUNST, Nieuwe Zijds Achterburgwal G. 69
te Amsterdam, kunnen volstaan met f 20.— franko per
mail en f 16.— franko per Zeepost, over geheel Java.

Van den vierden jaargang zijn thans bij den on-
dergeteekende verkrijgbaar de afleveringen I, II en III.
(287) W. OGILVIE.

PUIKE MANILLA SIGAREN. . . . f 42.
do. GENEVER. . . . " 14.
do. SELTZERWATER. . . . " 14.
KOOLTEER. . . . " 13.
MEUBELAIRE GOEDEREN.
DAGUERREOTIJE-TOESTELLEN.

(275) DUYSHART.

ALMANAK EN NAAMREGISTER

VOOR 1859.

(291) Bij GEBR. GIMBERG & CO.

ONTVANGEN,

PER STAD GUDA,

EEN FRAAI FACTUUR

ZWITSERSCHIE NETELDOEKEN,

NIEUWE DESSINS,

BESTAANDE IN:

Geruit	Mousseline.
Gestreep	do.
Gebloemd	do.
Gestreep	do.
Gedamasseerd	do.
do.	do.
Gaze-damasseé	do.
do.	do.
do.	do.

Allen 10 à 12 stuks van ieder dessin voorhanden.
Gebrocheerde Neteldoeken voor jaquets en
kinderrokjes in 27 diverse dessins.

Voering-gaas in diverse siften.

Organdie

Fijne batiste dames-zakdoeken met ran-
den, in diverse siften.

Tarletan in witte, blaauwe, rose en donker-roo-
de couleuren.

Diverse gazen.

Een fraai Factuurtje gedamasseerd satijn
(Satin orien al) in diverse couleuren.

(272) MARTENS & CO.

VERKRIJGBAAR

BIJ

B. H. KUIJPER.

DUFFELSCHIE YANKEE JACKERS. (277)

PUIKE MANILLA-SIGAREN N°. 1

FRAAIJE PAPETERIEN.

(283) Bij MARTENS & CO.

ONTVANGEN.

PER AGNETA.

DIVERSE ZIJDEN FLUWEELEN LINTEN.

do. do. GALONS.

SMALLE do. LINTJES.

TULLE KINDERMUTSEN.

KRAAGJES, MOUWEN en ZAKDOEKEN.

NEIGE en ZIJDEN BLONDES.

KINDERSCHOENTJES.

(270) MARTENS & CO.

PAS ONTVANGEN

PUIKE VERSCHE HARING.

(285) Bij GEBR. VAN DELDEN.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY,

BUITENGEWONE GENEZING VAN EEN ZIEK BEEN.

De heer A... Z..., te S.... had eene ver-
zwering aan een zijner beenen, waaraan alle aange-
wende middelen ter genezing, schipbreuk hadden
geleden, en hetwelk, wel verre van te verbeteren,
elken dag verslimmerde. Eindelijk gebruikte hij de
Zalf en Pillen van Holloway, waardoor al dadelijk
eene verbetering in zijnen toestand kwam; het sterk
gezwollen been begon te slinken, en was in weinig
tijd genezen. Genelde Heer bevindt zich thans vol-
maakt wel en heeft zijne bezigheden hervat. Deze
uitmuntende zalf geneest wonden en zweren al wa-
ren dezelve twintig jaren oud.

Verkrijgbaar à contant bij E. FUHRI & Co, te
Soerabaya, tot de ondervolgende prijzen: (286)

DOOZEN PILLEN van f 1.— f 3.— en f 5.—

POTTEN ZALF " " 1.— " 3.— en " 5.—

SCHOUWBURG TE SOURABAYA.

Eerste voorstelling buiten het abonnement.

Op Zaterdag den 19den Maart 1859.

I.

DE EERSTE LIEFDE.

Blijspel met zang in één bedrijf naar het Fransch
Les premiers amours van E. SCRIBE.

PERSONEN.

Duval, rentenier. . . .	de Heer MULLER.
Emma, zijne dochter . . .	" VAN HEUMEN.
Rainville, grondeigenaar . . .	" WESLER.
Karel Desroches, Neef van	
Emma	" DE SANSIN.
Pieter, knecht van Duval. . .	" COURT.

Het tooneel verbeeldt eene zaal, ten huize van Duval.

II.

OBLIGAAT VOOR FLUIT.

Met accompagnement van piano, door den Heer
WEIDNER.

III.

PAS DE MAZURKA.

Met tableaux en corps de ballet.

IV.

ATLETISCHE STANDEN.

Door eenige dilettanten.

TEN SLOTTE.

RECITATIEF MET ZANGKOOR.

Door den Heer HOJEL.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Voor eenen Heer of Dame f 3.—
" een kind beneden 12 jaren . . . " 2.—
" militairen, beneden den rang van
officier. " 2.—

Plaatsen kunnen besproken worden op den dag der
voorstelling van des morgens 8 tot des namiddags 2
uren tegen betaling van f 1/2.

AANVANG 7 1/2 UUR PRECIES.

De Directeur,

(282) A. P. VAN HEUMEN.

ONTVANGEN.

REGTSTREEKS VAN HONGKONG

MEUZFVROU W. DE BRUIJN.

BOOMSTRAAT.

De navolgende CHINESCHE GOEDEREN, als CRÉPE SORTIES DE BAL van onderscheidene kleuren, ROODE ZIJDEN SHAWLS, GEBOURDE ZAKDOEKEN en SIGAREN-KISTJES. (294)

BOEKHANDEL E. FUURI & CO.

VERKRIJGBAAR.

NAAM-EN-RANGLIJST DER OFFICIEREN BIJ DE LAND-EN-ZEEMAGT in *Nederlandsch Indie* voor het jaar 1859, à f 2. contant. (276)

SOERABAYA, den 11den Maart 1859.

Heden middag arriveerde alhier Z. M. stoomschip *Madura*, kommandant Klerck, de belangrijke tijding medebrengende dat Boni door onze troepen is ingenomen.

Het stoomschip was bestemd ter afhaling van zwaar geschut, ter versterking van de benteng, die men daar bezig was te maken.

Men verneemt, dat 2 compagnien van het 12de baillon infanterie, met den luitenant kolonel E. C. F. Happé, naar Palembang zullen vertrekken, ter versterking van het garnizoen aldaar. Genoemde hoofdofficier zal het commandement te Palembang van den luitenant kolonel W. Lammeré overnemen, en wij wenschen van harte, dat het hem moge gelukken, de zaken in die streken tot een goed einde te brengen, *Java Bode*

CELEBES. Van Saleijer is het bericht ontvangen dat de radja van Bonerate derwaarts heeft gezonden zes Saleijerzen, opvarenden van eene prauw te huis behoorende te Bonolohe (afd. Saleijer). Deze prauw was den 10den December II. op de kust van Flores, nabij Rioeng door roovers overvallen. De opvarenden hadden zich door de vlugt gered en zich vervoegd bij de bevolking van Potta, die hen huisvestte en verzorgde.

Eene kolonne, sterk 13 officieren en plus minne 350 manschappen, is in den morgen van den 27sten Januarij van Makassar opgerukt naar Maros, om zich van daar te begeven naar het centrum der vlakke te Passar-Tjamba (Pankadjene) en daar post te vatten. *(Jav. Court.)*

Omstreeks acht dagen geleden toen het Nederlandsch schip *de Eerseling*, kapitein T. G. C. Mann, op de hoogte van de zwarte ton, tusschen Soerabaya en Pasoeroean was, (circa drie mijlen van den wal); bemerkten de wacht hebbende officier en matrozen bij het aanbaken van den dag, dat zij gedurende den nacht geheel zwart waren geworden.

Bij onderzoek bleek het al raan, dat er eene zware aschregen gevallen was, die 2 duim dik over het geheele dek lag.

De ekwipaasje heeft een gedeelte daarvan als eene groote bijzonderheid bewaard.

Pass. N. en A. B.

AANKOMST DER LANDMAIL.

Laatstleden Zaterdag avond bragt het stoomschip *Padang* alhier de brieven en dagbladen aan, uit Europa loopende tot den 26sten Januarij II.

De overlandpost van Java, loopende tot den 24sten November II. is den 12den Januarij II. in Nederland aangekomen.

Aan de ontvangene dagbladen ontleenen wij voor heden het navolgende.

De generaal G., te 's Hage op de Paviljoensgracht woonachtig, een man van 84 jaren, heeft den 8ten Januarij getracht zijne minnares, door arsenicum te vergiften. De poging daartoe echter mislukte, doch daarentegen werd de broeder van die vrouw, het slagtoffer der misdaad.

Zie hier wat er omtrent deze verschrikkelijke gebeurtenis verhaald wordt: De generaal liet een leverworst koopen, ontdeed die van zijn bekleedsel en mengde door het vleesch het arsenicum, dat hij zich in groote hoeveelheid had weten te verschaffen. Dit mengsel werd toen weder tot een worst gemaakt, en vervolgens der bewuste vrouw, als een geschenk, aangeboden. Zij zou echter al aanstonds verklaard hebben, geen trek in die versnapering te gevoelen, wijl zij niet geheel wel was. Sommigen meenen, dat de vrouw iets kwaads vermoedde, waartoe zij wel redenen zou hebben gehad. Hoe het zij, de worst bleef in haar bezit. De broeder der vrouw echter, wien daarna de worst werd gepresenteerd, at er van, alsmede een schoonmaakster, juist aldaar aanwezig. Dit belet velen te gelooven aan de vrees van haar, voor wie de worst oorspronkelijk was bestemd, ten aanzien van boos doel met het geschenk. De man werd al spoedig ongesteld en overleed, zoo als bekend is, terwijl de lijkeshouwing bewees, hoe sterk de dosis vergif, in de worst gemengt, is geweest. Ook de schoonmaakster werd en is nog ziek.

„De beschuldigde, die de *Witte Sociëteit* te 's Hage geregeld bezocht, zat ook daar in schijnbare gerustheid, eenige oogenblikken vóór hij werd gearresteerd, hetgeen geschiedde, toen hij zich op weg bevond naar zijne woning, op de Paviljoensgracht.

Diep medelijden heeft men met de echtgenoot van den beschuldigde, die, zegt men, de arrestatie van haar

man vernam, door de vraag der justitie-beambten aan haar gerigt, om een bed voor den gearresteerde in de gevangenis.”

Eene andere lezing van deze veel gerucht makende zaak is de volgende:

„Den 19den heeft de generaal wederom een verhoor voor den regter-commissaris ondergaan. Men verneemt dat de instructie deser zaak, waarvan alle bijzonderheden in de residentie zijn voorgevallen, spoedig zal kunnen worden gesloten.

„De generaal heeft juist dezer dagen zijn 84ste jaar bereikt. Zoolang de instructie duurt, meent men zich te moeten onthouden van de mededeeling van geruchten, waarvan de meeste dikwerf onjuist zijn. Ten einde daarvan een voorbeeld bij te brengen, strekke het volgende: Eerst werd de verdachte, volgens de openbaar gemaakte verhalen, gearresteerd in of bij de sociëteit; toen heette het, dat hij op weg gaande naar zijn huis, in hechtenis was genomen. De waarheid is, dat hij in de sociëteit zijnde, een briefje ontvangen heeft om te komen ter woonplaats van zijne vriendin, en dat, toen hij daar binnen trad, de persoon, die van de vergiftigde worst had gebruik gemaakt, onder hevige pijnen reeds bijkans bezweek. Toen was de politie van het gebeurde bereids onderdriegt en daar ter plaatse tegenwoordig, zoodat de generaal, van dat oogenblik af, niet meer in vrijheid gelaten werd.”

De generaal was bekend als een uitstekend militair, die in Spanje en te Waterloo op het slagveld werd gedecoreerd. Hij was na de oprigting van de kon. militaire akademie te Breda, de eerste gouverneur van die instelling. Men wil, dat geldelijke aangelegenheden de noodlottige aanleiding tot dese misdaad zijn geweest. Men weet ook, dat de generaal eene dochter had van 17 à 20 jaren, waarvan de bewuste vrouw de moeder was. Nadat hij in arrest was genomen, heeft hij herhaaldelijk getracht zich te vergiften. Daartoe wierp hij arsenicum, welke hij bij zich had, in een hem op zijn verzoek aangeboden glas water, hetgeen hem echter aanstonds weder werd ontnomen. Zoo als gezegd, heeft de generaal de misdaad bekend.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Europa heeft gedurende de laatste 14 dagen in bestendige vrees voor een oorlog gedoodherd. Wel verscheen de *Parijische Monteur* met eene nota, waarin van regeringwege verklaard werd, dat er in de diplomatieke betrekkingen der Fransche regering niets bestaat, hetwelk die vrees wettigde; wel spraken de half officiële organen in gelijken geest — niets hielp. Men kon zich te Parijs maar niet overtuigen, dat in de woorden des keizers, tot den Oostenrijkschen gezant bij gelegenheid der Nieuwe jaars receptie gerigt, geene oorlogszuchtige taal lag opgesloten. De fondsen op de Parijische beurs en in navolging van deze, op de overige Europese beurzen, ondergingen eene gevoelige daling. Al wat die bladen tot geruststelling aanvoerden, werd geneutraliseerd deels door onrustbarende geruchten uit Italië, deels door het bericht uit Weenen, dat op den 7 Jan. het 3e. Oostenrijksche armeekorps, sterk 30,000 man, naar Italië was opgerukt, deels door de troonrede des konings van Sardinië, die algemeen als oorlogszuchtig beschouwd werd. Bovendien is het eene bekende zaak, dat niet alleen Italië de oorzaak is van de spanning, die tusschen Frankrijk en Oostenrijk bestaat. De kwestie der Donau Vorstendommen, der Donau vaart en van Servie hebben de slechte verstandhouding komen verergeren, die reeds tusschen de kabinetten van Parijs en Weenen, sedert den oorlog in de Levant bestond. Nu hebben de fondsen zich in de laatste dagen wel weder eenigzins verbeterd, en gaf de Oostenrijksche regering bevel, om het oprukken harer troepen naar de Lombardij'sche Venetiaansche provincien, voorloopig te staken en ze in Tyrol te laten halt houden; wel slagen de Oostenrijkers er in de uitbarsting van bewegingen, zoo te Milaan als in andere steden, te onderdrukken, maar gerust is men nog niet. Ook Sardinië heeft een korps van 50,000 man naar de grenzen gezonden en dit is in allen gevalle eene oorlogszuchtige demonstratie. Daarbij schijnt men te Turin op een oorlog met Oostenrijk te rekenen, hetgeen duidelijk doorstraalt in eene dagorder, die de kommandant van Turin tot het garnizoen der hoofdstad heeft gerigt op den dag, toen de Sardische kamers geopend werden. Voorts verzekerden de Sardische dagbladen, dat de gemoederen in Italië in denzelfden toestand blijven verkeerden, waarvan als bewijs wordt aangehaald, dat de schouwburg te Venetië deser dagen gesloten moest blijven, omdat bij het *Guerra, Guerra!* in een der koren van de Norma, eene demonstratie verwacht werd. Kinderlijk trekt het de aandacht, dat prins Napoleon met de oudste dochter van den koning van Sardinië, in het huwelijk zal treden en wel zeer binnen kort. Aan den anderen kant wordt verzekerd, dat de diplomatie in de weer is, om den keizer van Oostenrijk tot eene wijziging van zijne politiek in Italië te bewegen en velen troosten zich met het denkbeeld, dat de oorlog zelf in Europa meer en meer inpopulair wordt, al is dit ook in strijd met de talrijke legers, welke men overal op de been houdt. Een oorlog eindelijk tusschen Oostenrijk en Italië zonder inmenging van vreemden, daaraan wordt op dit oogenblik slechts door weinigen geloof geslagen. Summa summarum er bestaat meer hoop dan vrees en toch is Italië voor den vrede van Europa eene zeer gevaarlijke mijn, die door eene onvoorzigtigheid of een louter toeval springen kan. Als zeer gelukkig acht men, dat de Servische aangelegenheid vereffend is, daar de Porte prins Miloeh erkend heeft. Het is deze zaak, die wellicht het uitbarsten van vijandelijkheden tusschen Oostenrijk en Frankrijk had kunnen verhoeden. De Oostenrijksche militaire bevelhebber te Semlin had namelijk te Weenen laten vragen of hij den Turken pacha te Belgrado te hulp moest komen, zoo dese bijstand requirerde, waarop bevestigend werd geantwoord. Gelukkig kwam het hof van Weenen spoedig tot andere insigten en trok die bevelen in, daartoe waar-

schijnlijk door den vreedzamen aard der omwenteling geleid. Waren die bevelen toch uitgevoerd geworden, dan zou daardoor eene interventie van Oostenrijk in de Servische aangelegenheden en alzo eene schending der tractaten zijn daargesteld en Frankrijk zou een grond gehad hebben, om eene vijandige houding tegen Oostenrijk aan te nemen.

Aandacht verdient, dat geen van de Engelsche bladen tot dus verre de vraag heeft gesteld, welke staatkunde Engeland zal volgen, zoo Frankrijk eens ter hulp van Sardinië tegen Oostenrijk optreedt.

Hoe de stemming in Duitschland is, valt moeilijk te bepalen. Intusschen meent men vrij algemeen de strekking te ontwaren, om Oostenrijk te ondersteunen bijdiens het tot een oorlog mogt komen. Opmerkelijk is wijders de toon, dien men te St. Petersburg over de kwestie van Italië aanslaat. In een particulier bericht van daar wordt verzekerd, dat men te St. Petersburg niet alleen het gebeurde in Servië, waaraan Oostenrijk zich zoozeer ergert, volkomen goedkeurt maar dat men bovendien in de Russische hoofdstad openlijk sympathiseert met het denkbeeld van een opstand in Lombardij. Inderdaad behelst ook de *St. Petersb. Zeit.* een artikel, waarin wordt betoogd, dat reeds door het verschil van afkomst, taal, zeden en gewoonten, klimaat en de tusschenbeide gelegen bergen tusschen Duitschland en Italië eene grenslijn is getrokken door — „de Voorzienigheid” zelve; terwijl hetzelfde blad vervolgens o. a. mededeelt, dat Oostenrijk in 40 jaar en uit het Lombardij'sch Venetiaansche koninkrijk, dat 5 millioen inwoners telt, weinig minder dan 1000 millioen guldens aan grondlasten heeft geheven, en dat „die enorme som geenszins is gebruikt om er in die provincien nijverheid, handel en landbouw mede te ondersteunen en te bevorderen, maar dat het grootste gedeelte van dat onder zweet en bloed opgebragte geld over de Alpen is gegaan” Ook beweerde men te St. Petersburg reeds, dat zich weder tekenen van onrust vertoonden in Hongarije.

Zoo als gezegd is, zal prins Napoleon met de oudste dochter van den koning van Sardinië in het huwelijk treden. Hij heeft zich den 15den Januarij naar Turin begeven, waar hij niet alleen door het hof maar ook door de bevolking met geestdrift is ontvangen. Men beschouwt dit huwelijk als het gevolg van eene politieke combinatie en de bruid werd deser dagen niet onwaardig eene nieuwe Iphigenie genoemd. Betreffende de binnenlandsche aangelegenheden van Frankrijk valt niets van overwegend belang te vermelden.

De opening van het Engelsch parlement is thans op den 8den Februarij bepaald. Men denkt dat de discussien belangrijk zullen zijn en dat de stand van zaken in Italië druk besproken zal worden, lijd geen twijfel. Volgens de *Observer* zal de regering eene verhooging voorstellen van het budget der marine, tot versterking der Kanaalvloot. De uit Indië terugkomende regimenten zullen aangewend worden ter versterking van het leger. — De heer Bright heeft thans op een meeting te Bradford eenige nadere ophelderingen gegeven omtrent de door hem in gereedheid gebragte reformbill. Voor zoo verre men thans bekend is met de beoogde verandering, zonden aan de steden 104 vertegenwoordigers worden toegevoegd, die benevens 26 andere aan de graafschappen geschonken, in de plaats zullen komen van 130 vertegenwoordigers, welke de vlekken verliezen zullen. De verdere bijzonderheden zijn natuurlijk geheel van plaatselijk belang: doch als algemeene uitkomst kan men opgeven, dat de steden eene aanwinst zullen bekomen van 78 stemmen, die het platte land zal verliezen.

Het vorige Spaansche ministerie had gelijk men weet, aan de gematigd liberale constitutie van 1845 eenige bepalingen toegevoegd, strekkende om de uitvoerende magt te versterken en den invloed der Kamers en der natie op de leiding der openbare aangelegenheden te beperken. Toen het tegenwoordige ministerie optrad, verklaarde het de constitutie van 1845, zoo als zij in werking was, en dus met de reactionaire toevoegselen, zoo ver deze reeds in toepassing waren gebragt, te willen naleven, dewijl het voor de rust des lands en voor de bestendigheid van het bestuur nadeelig zou zijn al wederom verandering in de grondwet te brengen. Thans is bij de Kamer van afgevaardigden van de zijde der warme liberalen een voorstel gedaan, strekkende om tot de constitutie van 1845 in hare oorspronkelijke gedaante terug te keeren en alle daarin aangebragte wijzigingen of toevoegselen te niet te doen. Dit voorstel heeft echter zeer weinig bijval gevonden: het is reeds bij het onderzoek in de afdeelingen der Kamer nagenoeg eenstemmig verworpen; hetgeen aangemerkt wordt als een nieuw bijk dat die vergadering het ministerie wil ondersteunen en tot de conservatieve denkwijze overhelst.

Toen het Portugesche gouvernement is de bekende zaak van den *Charles Georges*, voor overmact bukkende, aan de dreigenden eisch van Frankrijk voldeed, weigerde het zich in te laten met de behandeling der vraag of de door het aanhouden van dat schip veroorzaakte schade vergoed moest worden; het verklaarde eenvoudig, te zullen betalen wat Frankrijk voor schadevergoeding zou meenen te moeten eischen. Hierop heeft het Fransche gouvernement eene commissie benoemd om te onderzoeken, hoe veel de schade beliep, welke door de readers van het schip geleden was, en op het advies dier commissie heeft het eene som van 340,000 francs als schadevergoeding gevorderd. Naar de jongste berichten uit Lissabon, van den 9den Januarij, is deze som terstond uit de Portugesche schatkist betaald en in handen van den Franschen gezant gestort. Dezelfde berichten melden dat het gedrag des gouvernementen in dat geschil met Frankrijk door de beide kamers van het Portugesche parlement, bij de beraadslaging over het op troonrede te geven antwoord, goedgekeurd is.

De Holsteinsche landdag is tot nadere bijeenroeping gescheiden, na de wetsontwerpen der regering ten fine van onderzoek in handen der verschillende commissien te hebben gesteld. In Sleeswijk hebben de afgevaardigden van dit hertogdom adressen tot den koning gerigt, waarin zij de afschaffing der algemeene constitutie voor Sleeswijk en de onmiddelijke bijeenroeping van den Sleeswijkschen landdag

verzoeken. Die adressen zijn door de leden ieder voor zijn persoon ingezonden, omdat collective petitiën verboden zijn.

De heer van der Stichelen, lid der Belgische kamer van vertegenwoordigers voor de stad Gent, is tot minister van openbare werken benoemd, ter vervanging van wijlen den heer Partoos. Een der ministerieele bladen betuigt zijn genoegen, dat 's konings keuze zich ditmaal heeft gevestigd op een van de jongelieden, welke door den grooten verkiezingsstrijd van 10 December 1857 opgekomen zijn. In deze keuze zal het publiek met genoegen een blijk zien van het bepaalde voornemen des gouvernements, om bekwame jongelieden, aan welke de wil der kiezers den toegang tot het politiek tooneel opent, aan zich te verbinden. In den laatsten tijd zijn aan het ministerie van den kant der liberale partij selve moeilijkheden berokkend door eenige bekwame en eerezuchtige jongelieden in en buiten de kamer. Te oordeelen naar de bovenstaande gezegden, heeft de benoeming van den nieuwen minister ook ten doel te verhoeden, dat er een ernstige strijd tusschen het oude en het jonge geslacht van liberalen ontsta.

Aan den heer Brondeel van Coelbroek, vroeger gezant te Konstantinopel, zal naar men verneemt, de missie in China en Japan, waarvan sinds eenigen tijd sprake was, opgedragen worden.

Dezer dagen heeft de verkiezing des hospodars van Wallachye plaats gehad. Gekozen werd Alexander Consa, gewezen minister van oorlog. Hij is iemand van 28 à 40 jaar en wordt beschreven als een voorstander der unie en eene liberaal man. Na afloop van de verkiezing heeft de kamer van afgevaardigden, door wier tuschenkomst deze handeling heeft plaats gehad, de verklaring hernieuwd, dat Moldavie nog altijd eene vereeniging der beide Vorstendommen wenscht.

In Moldavie is de staat van zaken nog niet gunstig. Volgens tijdingen uit Konstantinopel van 12 Januarij zijn nieuwe geschillen ontstaan tusschen de leden van het voorloopig bestuur.

Een schrijven uit Konstantinopel van den 5den Januarij verzekert, dat de Turksche bewindslieden toen onderling ook ten aanzien der in te voeren hervormingen, eenstemmig waren, dat er geene kabinets-verandering te verwachten was en dat de staat der Turksche finantien zich iets gunstiger begon voor te doen. Aangaande den grootvizier en den minister van buitenlandsche zaken wordt verzekerd, dat die twee staatsmannen, welke sedert hunne jeugd door naauwe vriendschap onderling verbonden, in dezelfde school opgevoed en met hetzelfde gevoel van vaderlandsliefde doordrongen zijn, sedert hunne intrede in de politieke loopbaan bestendig dezelfde denkbeelden omtrent Turkije's wedergeboorte en bloei hebben gekoesterd en in onderling overleg hebben trachten te verwezenlijken.

PINANG.

De *Pinang Gazette*, sprekende over de concessie, die verleend zijn aan den Heer de Ruijter de Wildt en aan de vereeniging onder den Heer F. H. van Vliissingen, zegt het volgende.

De toelating van particuliere kapitalen en nijverheid in de Molucco's zal zeer waarschijnlijk eenen sterken invloed uitoefenen op de plantagiecultuur van Singapore, Malacca en vooral op die van Pinang. Thans reeds worstelen wij tegen de dalende prijzen en tegen epidemien, die het hoogst bezwaarlijk maken om de bestaande aanplanten op de hoogte te houden, waarop zij eenmaal zijn gebragt, en elke belangrijke uitbreiding die er gegeven wordt aan de Hollandsche notenmuscaat-teelt in dezelfde oorspronkelijk klimaat en gronden zal onze notenmuscaat aanplantingen den doodslag toebrengen. Kortelings hebben wij een bezoek gebragt aan verscheidene van de tuinen der Chinezen, waar de vrucht reeds rijp was, en daar hebben wij gezien dat binnen tien jaren tijds, een groot gedeelte van die boomen zullen hebben uitgebloeid. — Gedurende de laatste vier jaren is in sommige districten de achteruitgang geregeld voortgegaan. — Aan de N. O. hoek van Bali Poelo is de grond bedekt met doode en omgevallen boomen. De lange onafgebrokene reeks van tuinen tusschen Aijer Itam en Bali Poelo vermindert van jaar tot jaar, en is het eene bijzonderheid als men eenen krachtigen, gezonden boom ontmoet. — Het verval der tuinen in de Aijer Kadja-vlakte is in de laatste twee jaren sterk toegenomen, en op sommige plaatsen is de aanplant aan het uitsterven. In de districten Batu Lan, Glogor, Sindje doewa, Bukit Gambier, Pajja Troebong en Aijer itam zijn vele tuinen waar sich de kanker in de boomen heeft vertoond. — Op de lossere gronden waar minder veldspaan is, zooals te Sindji Nibong, Arlan, Yarrow Hill, Kampong Kafri, Sindji Ara en Bukit Damar itam, tiert de muscaatboom beter, en is fleurig daár waar dezelve behoorlijke verzorging vindt; heigeen echter niet wegneemt dat ook in die streken de boomkanker sich heeft vertoond en sommige Chinese tuinen die zeer goed stonden, groot nadeel heeft gedaan.

Het is dus te verwachten dat de specerijteelt, in een betrekkelijk kort tijdsbestek, sich zal bepalen uitsluitend binnen de grenzen van die streken, waar de vruchtbare grond de natuurlijke geschiktheid tot de voortbrenging der specerijboomen heeft, en in de handen zal blijven van eenige weinige Europeanen, die wijskracht en geld genoeg hebben om de zooveel zorg en geld vereischende specerij teelt voortzetten. — Moge sich die teelt echter zeer onvoordeelig hebben betoond voor de meesten, die er sich aan hebben gewaagd, zou dezelve echter door zulk eene beperking weder eene zeer goede zaak kunnen worden voor de weinige gelukkigen, die als eigenaars van goede tuinen overblijven; ten minsten als zij slechts met hunne oude mededingers, de Banda-parkeniers hebben te wedijveren; doch met de overgave van het eiland Boeroe aan

de nijverheid van Hollandsche kapitalisten is het doonnis van Pinangs specerijteelt geteekend. — Laat dit echter onze lezers niet in het denkebeeld brengen dat Pinang achterlijk zou zijn in dezelfde plantengroei, omdat er geene specerijen meer zullen groeijen. — Reeds worden dezelve vervangen, en zulks met kracht. — Pinang peper is, wel is waar, een woord zonder betekenis en Pinangnagelen zijn eene zeldzaamheid geworden, maar de kokosnoot en betelnoot benevens eenen rijkdom van inlandsche vruchtboomen groeijen overal weelderig op tusschen de sieke muscaat- en verdroogde nagel-boomen; en deze inheemsche planten zullen ons getrouwer blijven.

S I A M.

De berigten van Bangkok, de hoofdstad van Siam, loopen tot den 26sten Januarij en behelzen de aankomst aldaar van den Heer de Castelnau, de fransche Consul. — Het volgende is het verhaal van den hem te beurt gevallen ontvangst.

Koninklijke booten, met de Fransche vlag in top, werden aan boord van het Fransche schip gezonden om den Consul aan wal te brengen, waar aan de landingplaats palanquins (Siamsche draagstoelen) gereed stonden om hem verder te vervoeren naar het paleis. — Het eerste voorplein was opgevuld met bedienden en soldaten; op het tweede voorplein stond eene batterij artillerie, en op het derde plein, vlak voor het paleis zelf, stond de koninklijke lijfwacht en hais geschaard en presenteerde de wapens toen de Consul en gevolg hen voorbij ging.

De Consul, vergezeld van den Bisschop van Mallos als tolk, en de leden van het zendeling-genootschap werden in de groote receptiesaal ingeleid, waar omstreeks 400 mandarijns in de rijkste kleedij op den grond lagen neergebogen voor den troon, waarop de koning was gezeten. De wanden der zaal waren behangen met de grillig-te versierselen van goud en edelgesteenten, terwijl de negen zonneschermen, elk met zeven vertakkingen, die in Siam het sinnebeeld der hoogste magt zijn, in staatsie achter den troon stonden zeranzacht. — Voor den franschen vertegenwoordiger was op eenige weinige voeten afstands een kussen nedergelegd in de rij waar de Prinsen van den bleede waren op den grond gezeten. Ook den Bisschop werd een kussen aangeboden. De Fransche consul rigtte eene aanspraak tot den koning, waarin hij betuigde hoe zeer hij zich verheugde dat hij als vertegenwoordiger aan Zijner Majesteits hof was gekozen door den keizer Napoleon III. die zeer verlangde de vriendschappelijke betrekkingen tusschen de beide hoven, die reeds onder de regering van Lodewijk XIV aanvingen doch zoolang waren verbroken geweest, weder aanteknoopen. De koning antwoordde genadiglijk. — Eerst sprak hij van de tijden toen de vriendschappelijke verhouding tusschen de beide hoven eenen eersten aanvang nam, welke betrekkingen waren verbroken ten gevolge van omwentelingen en verandering van dynastie, zoo in Frankrijk als in Siam, waarna Z. M. te kennen gaf dat het hem een groot genoegen was dat keizer Napoleon III hem eenen gezant had gezonden, om een tractaat met hem te sluiten, waarin, bepaald werd dat Frankrijk altijd een vertegenwoordiger aan het Hof van Siam zoude stellen. Verder verzekerde zijne Majesteit den consul dat hij met alle mogelijke onderscheiding zou worden behandeld en, dat hij zich slechts tot den Minister van buitenlandsche zaken had te wenden om alle zijne wenschen dadelijk vervuld te zien. — Z. M. besloot met des Consuls toegevendheid voor den beginnende te verzoeken, dewijl het invoeren van nieuwe reglementen en de getrouwe nakoming van de nieuwe tractaten soms tot eenige moeilijkheden konden leiden, die met den tijd en door de gewoonte van zelf zouden worden uit den weg geruimd.

Nadat de officiële receptie was afgelopen noodigde de koning den consul op een groot banquet, waartoe de gastheer en gasten sich vereenigden in eene groote zaal, vanwaar men aan de eene zijde het uitzigt had op eene groote volière met de prachtigste vogels, en aan de andere zijde op eene groote binnenplaats, waar een aantal olifphanten, sommigen in bijna wilden staat, rondliepen. — Gedurende den maaltijd speelde de militaire muziek en toen de consul het paleis verliet gaf de koning last dat hij naar de groote Hof Pagoda zoude worden gebragt, die voorzien is van ontelbare versierselen en reusachtige afgods beelden, alles van massief goud en schitterend van edelgesteenten.

ENGELAND.

De hervormings-beweging in Engeland breidt sich dergelijke meer uit, onder de leiding der parlementalen Gibson en Bright. Die beweging, onze lezers weten het, strekt om een veranderd kiesstelsel in te voeren, meer overeenkomstig met de stelsels, die op het vaste land worden gevolgd. Het vrije Engeland toch bezit nog een etelsel, dat, ja meermalen gewijzigd, toch in beginsel verouderd is, en inderdaad niet gezegd kan worden op te leveren eene vertegenwoordiging, die de uitdrukking der openbare meening het meest nabij komt. De wijze, waarop getracht wordt deze groote hervorming tot stand te brengen, geeft een nieuwen blik in de oorspronkelijkheid en de energie van het Engelsche volk, dat door monsterachtige meetings bereikt, wat hier slechts na jaren als het resultaat van parlementaire debatten zou kunnen verkregen worden, en op reuzenmaaltijden, onder het werken van vork en mes en het gerinkel der glazen, hervormingen tot stand brengt, die soms aan geheel Europa nieuwe impulsen schenkt.

Als eene aardige bijdrage tot de kennis der monstermaaltijden, geven wij hier eene opgave van hetgeen te Manchester op de laatste meeting van de heeren Gibson en Bright gebruikt en aangekocht is: 2400 vleesch pastijjes; 4000 taartjes; 2500 boterhammen met ham; 600 broodjes; 1200 soezen; 80 pond beschuit; 450 dozijn sandwiches van kalfsvleesch; 20 kop Blenheim en 1 mud Amerikaanse appels; 600 pond druiven; 30 kop peeren en 80 kop engelsche appelen; 300 dozijn china's appelen;

400 pond rozijnen; 80 pond amandelen, 25 pond thee, 50 pond kofij en 300 pond suiker. Voorts waren er aangekocht 150 dozijn wijnglazen, 200 dozijn bierglazen, 150 dozijn borden, 130 dozijn bier-kannen; er waren gehuurd 1000 koppen en schotels en 100 theeketels; eindelijk werden er verbruikt 100 dozijn flesschen sherry en 80 dozijn flesschen portwijn.

Met leedwezen merken wij op, hoe ook uit deze beweging blijkt hoe weinig de Nederlandsche instellingen ook in Engeland bekend zijn; want de heer Bright, die in zijne verschillende toespraken al de kiesstelsels van het vaste land heeft nagegaan, zelfs van het kleinste duitsehe Staatje, dat door den gelaarsden man met één stap kon worden overgesprongen, heeft met geen enkel woord van Nederland gewaagd, alsof dat land op de wereldkaart niet bestond. Waarlijk, voor ons wél een prikkel om alles aan te wenden, ten einde wij niet langer geïsoleerd blijven van de dagelijkse gemeenschap met het Buitenland.

— In Britsch Indië loopt, volgens de jongst ontvangen berigten, de strijd ten einde, en men kan nu reeds met eenige zekerheid voorspellen, dat het Engelsche gezag aldaar sich sterker dan vroeger zal kunnen handhaven. De moed en volharding, door de Engelschen in dezen alles vernielenden strijd betoond, verdienen waarlijk de algemeene bewondering op te wekken, en vooral in Nederland te doen terugkomen van het ijdele vooroordeel, dat Engelschen geene soldaten zijn. Het komt ons voor, dat de feiten door Engeland sedert de laatste twee jaren in Indië volvoerd, de schoonste bladzijden zelfs van Frankrijks militaire geschiedenis overschaduwen, die steeds leert, dat de franschman onstuimig in den aanval, onverwinnelijk bij voorspoed, toch bij tegenspoed zeer zwak is. En het is juist uit den tegenspoed, dat men den mensch in het algemeen, en den soldaat in het bijzonder leert kennen.

FRANKRIJK.

In Frankrijk was de groote quaestie van den dag de nieuwe behandeling van de zaak des graven de Montalembert. De uitslag is in zoo ver geweest eene zegenpraal over het beginsel van vrij discussie, als de straf vermindert werd en de uitvoerende magt beperkt heeft binnen de grenzen van wettelijkheid; de Montalembert zal althans niet naar Cayenne kunnen worden gebannen! De keizer heeft op nieuw ongevraagd gratie verleend. Vooreerst een bewijs, dat de eerste gratie niet was geldend en eene ongerijmdheid; ten tweede een bewijs, dat het gezeg van de Wet zeer zwak schijnt in Frankrijk. Wanneer men een veroordeelde gratie opdringt, die haar bepaaldelijk heeft geweigerd, dan toch mag men aannemen, dat men voor de uitroeping terugdeinst. Wij gelooven dan ook niet, dat de vervolging van den heer de Montalembert beraden is geweest en dat het voor het prestige van 's Keizers gezag veel beter geweest ware, de openbare opinie geene gelegenheid te geven om zich te uiten, daár waar toch kracht of wil schijnen ontbroken te hebben, om het eerst aangevaren bedwangmiddel door te zetten.

— De Eng'sche *Punch* geeft, voor de nu afgelopen maand December, het volgende modebericht uit Parijs:

Er is niets bijzonders nieuws wat het algemeen karakter van kleeding te Parijs betreft. *Schnelbraceletten* worden nog altijd veel gedragen; in sommige gevallen om de polsen, terwijl andere personen deze sieraden zelfs aan de enkels dragen. De *mondsluiter* is zeer in de mode, en wordt thans als *adenhaler* gebruikt. Voor huiselijke visites staat het kleeid *à la Turiuffe* in hooge gunst. *Maskers* zijn in algemeen gebruik, vooral bij receptiën op de Tuilleries. Steeds worden er bestellingen gedaan van reiskleeders *à la Cayenne*; maar men ziet ze niet veel op straat dragen. Intusschen zijn er eenige veranderingen op til; in de hooge kringen fluitert men reeds van eene hooge nouveauté, getiteld *L'épée de Damocles*, die nu reeds op het *Elysée* eene groote sensatie moet verwekken. Voorts zegt men, dat Parijs voornemen is, een nieuw hoofdbedeksel van klassieke oorsprong in de mode te brengen, doch er heerscht nog verschil van gevoelen over zijne kleur. Sommigen meenen dat *rood* de rigueur, anderen meenen dat ten deze *algeheele vrijheid* aan de orde van den dag zal zijn.

— De Lamartine zit nog altijd, gelijk men weet, in nood. Hij kan van den eenen dag niet rond komen op den anderen! De geheele fransche natie moet hare krachten inspannen, om den genialen dichter en schrijver zijne even geniale uitgaven te helpen bestrijden. Hoe groot moeten zijne behoeften niet zijn, wanneer men in de dagbladen leest, dat de bekende Parijsche uitgever Hachette den heer Lamartine dezer dagen 350,000 fr. heeft uitbetaald, alleen als opbrengst over 1858 van zijn *Cours familier de la Littérature*. De Lamartine schijnt dus nog iets anders te behoeven dan rozengeur en maneschijn, om den bakker en den slager te betalen.

ITALIE.

Men heeft het in het algemeen reeds ontelbare malen opgemerkt dat het gemakkelijker is sich in onaangenaamheden te wikkelen dan er sich uittewerken, hetgeen bij ons wordt uitgedrukt door het spreekwoord: „men weet „wel waar men begint maar niet waar het zal eindigen.“ — In het jaar 1005 stal een soldaat van het Modenasche leger een emmer van eene publieke wel, die tot de staat van Bologna behoorde. — De geringe waarde van het gestolene, die misschien eenige weinige stuivers zal hebben bedragen, belette niet dat het de oorsaak werd van eenen langen bloedigen krijg. — Henrij, de Koning van Sardinië, hielp die van Modena om het bezit van den emmer te verdedigen, en werd in een van de gevechten krijgegevangen gemaakt. — Zijn vader, de keizer, bood tot loosprijs van zijnen zoon eenen gouden keten, die Bologna, dat zeven mijlen in omtrek is, zoude omspannen; doch vergeefs. Na eenen twee en twintig jarige gevangenschap stierf hij van verdriet, waarna in de Dominicaner kerk een monument voor hem werd opgericht, terwijl de emmer nog heden ten dage, in eene ijzeren kooi gesloten, in den toren van de hoofdkerk te Modena wordt tentoongesteld.

WAT KEN MENSCH AL NIET EET.

Het menschedom is ten alle tijde wonderbaarlijk vernuftig geweest in de samenstelling zijner menues. Wij willen er eenige staaltjes van opnoemen. In Feejee eet men gebakken menschen-billen; op Sumatra gebraden vingers. In China eet men hondentongen, in Australië kangaroo-schachten, in Nieuw-Brunswijk elands-neuzen. Een Esquimaux verorbert dagelijks zijn twintig pond vleesch in olie gebraden; een Yakut vergast zich op een maaltijd van boa-constrictors. In Birmah eet men schotels roode mieren, in China half uitgelegde eieren; te Rio Janeiro open-coteletten en papegaaijentaartjes; op Malabar vledermuisen; in Noord-Amerika poolkatten en prairiewolven. Dr. Shaw vergastte zich op leeuwen-biestukjes; de beroemde Barwin smulde van krokodillen-eieren; en Dr. Brooke verklaart dat gesmolten beerenvet zeer delicaat is. Hippocrates reeds getuigde, dat gebraden hondjes zeer lekker smaken. In de Oost eet men eekhoorentjes, in de West-Indiën rotten; aan de Amazonen-rivier wrdt de luipaard gestoofd verheerlijkt, en in Zuid-Afrika olifantepooten. (Getrokken uit P. L. Simmonds werk: *The Curiosities of Food*).

INGEZONDEN STUKKEN.

MILITAIRE HOSPITALEN.

Ontegensprekelijk is, van alle instellingen, de oprigting van een etablissement, alwaar de lijdende menschheid leniging, ja genezing ontvangt van allerlei soort van ziekten, eene der schoonste en doeltreffendste maatregelen, die ooit door het menschelijk vernuft zijn nagedacht.

De gedachte aan het hospitaal (of gashuis, alwaar men gestrvij wordt ontvaren) is dan ook voor den militair geen beeld van verschrikking, waaraan hij niet dan met huiverige aandoening denkt. Integendeel, onze kranke soldaten zijn aldaar zeer gaarne verpleegd; men treft er zelfs wel eens aan, die gewoonlijk onderhevig zijn aan aanvallen van wach-en-exercerkoorts, die zich bijzonder toeleggen op de studie van het *dolce far niente* en dan ook bekend zijn onder den naam van hospitaal-klienten.

Het groote Militaire hospitaal alhier is wezenlijk allerdoelmatigst ingerigt, en verstrekt in alle opzichten aan deszelfs stichter tot eer! Alhoewel gelegen in een der gezondste omstreken dezer stad, verre verwijderd van alle schadelijke dampen en uitwasemingen, kunnen wij ons echter niet onthouden in die ligging een groot bezwaar te vinden, namentlijk dat de afstand wel wat verre verwijderd is van het garnizoen.

Het zijn vooral de cholera-lijders, die daardoor niet zeldzaam worden blootgesteld, dat alle verdere geneesmiddelen zonder uitwerking blijven, daar het toch algemeen bekend is, dat in die ziekte, waarvan de verschijnselen zich gedurig in deze gewesten voordoen, oogenblikkelijke hulp en voortdurende rust de beste resultaten opleveren.

Blootgesteld aan de vinnige hitte, die na negen uur des morgens zich reeds doet gevoelen, kan het niet anders zijn of de zieken, die met eene prauw, hoe doelmatig ingerigt dan ook, stroom opwaarts worden voortgeduwd, gedurende een paar uren, met smartelijk ongeduld naar het tijdstip verlangen, waarop zij de plaats hunner bestemming bereiken.

Aldaar aangekomen worden zij onmiddellijk door den geneesheer, die de wacht heeft, naar den aard hunner kwalen, verwezen naar de verschillende zalen.

De eerste aanblik, die den binnrenkomende in genoemde wachtkamer treft, is het grijnzend geraamte van eenen ex-inlandschen soldaat.

Den bezadigden Europeaan zal dat beeld van menschelijke vergankelijkheid geen afschrik inboesemen, maar dat zulks allernadeeligst werkt op het, door koorts en verhit, brein van onzen inlandschen soldaat, zal wel geen verder betoog behoeven.

De Javanen heeft eenen heiligen eerbied voor zijne dooden en, de gedachte doet hem ijsen van wellicht na zijnen dood op post te zullen moeten staan in het eene of andere vertrek van eenen Doctor, zonder ooit te worden afgelost.

Wij zien derhalve het nat niet in, waarom dat liefelijk beeld aan aller oogen moet worden ten toon gesteld.

De lijdens zijn, volgens hunne rangen, verdeeld in drie klassen.

Weleer, nog zoo lang niet geleden, werd de onder-officier op den zelfden voet verpleegd als een gewoon soldaat, doch daarin is thans eene heilzame verandering, eene doeltreffende verbetering gebragt, niet zoo zeer bestaande daarin dat hij beter wordt verpleegd dan de soldaat, maar wel dat hij meer overeenkomstig zijnen stand wordt behandeld.

De Adjutant Onder-officier echter heeft daarbij niet gewonnen: vroeger werd deze opgenomen op de officierszaal, en genoot hij alle die gemakken, welke hij te huis zich ook verschaffen kan.

Thans echter heeft hij redenen zijne legerstede te betreuren, daar hij niet gewon is zijne ledematen uittrekken op eenen eenvoudigen stroozak, zoo als hem in het hospitaal wordt aangewezen.

De Adjutant Onder-officier, dienstdoende 2de Luitenant, betaalt, in het hospitaal verpleegd wordende, twee duiten meer dan een 2de Luitenant, indien wij ons niet misrekend hebben: waarom wordt hij dan ook niet op den zelfden voet behandeld?

Dit is eene inconsequentie waarvan wij tot heden te vergeefs de oorzaak zoeken.

In weerwil van de menschielvendste voorzorgen, door de edelste menschenvrienden daargesteld, in het belang van den lijdend, ontbeert hij echter niet zeldzaam datgene, wat meer de genezing bevordert, dan de krachtigste geneesmiddelen; namentlijk de voor hem onontbeerlijke nachtrust! Eene doodsche stilte heerscht op alle zalen, die nu en dan alleen wordt afgebroken door een zacht kreunen van dezen of genen zieken, en toch is het aan velen onmogelijk den slaap te vatten. Zonder overdrijving zullen wij daarvan onmiddellijk de redenen ontvouwen, zonder daarom genoodzaakt te zijn de zaak, ruw weg, bij den waren naam te noemen.

Onder de insecten, waarvan de kortzigtige mensch het dadelijke nut somwijlen wel niet duidelijk kan inzien, behooren vooral zekere diertjes, die zich gewoonlijk nestelen in het hout der legersteden en wier vinnige beet eene ondragelijke jeuking veroorzaakt. Welnu van die lieve diertjes, die voorzeker kunnen gerangschikt worden onder de zeven plagen, wemelt ons Militair hospitaal. Dien ten gevolge ziet men niet zeldzaam des nachts vele zieken zich onledig houden met de lange jact, zonder daarom levriers te gebruiken. Een zieke vertoorde eens aan den visiteerenden officier van gezondheid, een half glas, gevuld met dat onedel wild, hetwelk hij op zijne legerstede alléén bemagtigd had.

„Wel”, was het lacouisch antwoord, „eene decoratie zult gij verdienen, indien gij daartegen een goed middel uitdenkt, zonder daarom het geheele gebouw in den brand te steken”.

Honderde huismiddeltjes zijn sedert dien tijd aangewend, doch de beloofde decoratie moet nog verdiend worden.

Wij betwijfelen zeer, of men wel ooit daarin slagen zal, doch men zoude eene onbetaalbare dienst, door geene decoratie te beloonen, aan onze zieke militairen bewijzen, indien men hen kon verlossen, van die duizende vijanden die nog voortdurend hunnen slaap blijven verontrusten.

Wij zijn van meening, dat het vuur alleen of wel eene geheele sloping van het gebouw, ons kan bevrijden van die wezenlijke plaag.

Errare est humanum: gaarne zullen wij daarom van onze dwaling terugkomen indien wij in dezen hebben misgetast.

Een ex-patient.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Maart. 9	Nederl. Ind.	El Ijzer.	Sech Oemar bin Saleh Aboebakar.	Grissée.
"	"	Bella	Jono.	Pasoeroewan.
"	Engelsche	Sea Witch.	Th Devine.	Singapore.
" 10	Nederl. Ind.	Dennok Bientang Toedjoe.	Tan Biensing.	Rioew.
"	"	Majmoon.	Said Abdul Rachman bin Kasim.	Cheribon.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Maart. 11	Nederl. Ind.	Berkatool Adjelan.	Aboe So-ook.	Bandjermassing.
" 12	"	Komeij.	Sd. Al. b. Pang. Sar. Os. b. Pang. Sd. Hass.	Alhabassij.
"	"	Aluoer.	Sech Sultan bin Achmat Marzoekie.	Koetei Batavia over Samarang

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Johanna Maria Christina.	C. Gorter.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
id.	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	Te Koop.	" " " "
id.	Drie Vrienden.	L. P. Andersson.	Onbepaald.	" " " "
id.	Walcheren.	K. Hoek.	id.	" " " "
Engelsche	Amelia Breillat.	Morria.	Australië.	" " " "
Zweedsche	Fannij.	Wulff.	Falmouth.	" " " "
Nederl. Ind.	Emilie.	Perrij.	Onbepaald.	" " " "
id.	Wilhelmine Cox.	Deibel.	Onbepaald.	Mathieu Ebba Ruijs & Co.
Nederlandsche	Zaanstroom.	Schaap.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
id.	Jan Schooten.	Coeningh Meijer.	id.	" " " "
id.	Prins Frederik der Nederlanden.	de Wit.	id.	" " " "
id.	O. J. Packet.	Postma.	id.	" " " "
id.	Hollandia.	Ruige.	id.	" " " "
id.	Afrika.	Manouria.	Amsterdam.	" " " "
id.	Nederland.	Hoekstra.	Onbepaald.	" " " "
id.	Prins van Oranje.	Hensing.	id.	Ruyt Cramer & Co.
id.	Laurens Koeter.	Koenen.	id.	" " " "
id.	Koerier.	Rotgans.	id.	" " " "
id.	Gebro. Houtman.	Bax.	Onbepaald.	" " " "
id.	Stad Gouda.	Breuning.	id.	" " " "
id.	Haamstede.	De Boer.	Nederland.	" " " "
id.	Eersteling.	Mana.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	id.	" " " "
id.	Delfthaven.	Schaap qq.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
id.	Baltimore.	Brakke.	Onbepaald.	" " " "
id.	Ida Elisabeth.	Kramer.	Nederland.	" " " "
Engelsche	Sophia Fraser.	Willson.	China.	Hill Broekman & Co.
id.	Oxus.	Wallace.	Ter bevrachting.	" " " "
id.	Fleda.	Sanders.	id.	" " " "
Ned. Ind.	Stoomschip Samarang Packet.	Scheel.	Batavia.	" " " "
Nederl. Ind.	Union.	G. Schuit.	Reparatie.	B. J. van Eck & Co.
Bremer	Franklin.	F. H. Stokman.	id.	" " " "
Engelsche	Sea Witch.	Devine.	Australië.	P. Kervel & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark Majmoon, de heer Loth en fam.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Medusa, Etna, Onrust Samarang en Amsterdam; de schepen Oost India Pakket, Prins Frederik der Nederlanden, Arij Scheffer, Fathool Moebarak, Gana Salim, Prins van Oranje, Johanna Maria Christina, Oxus, Faidul Mobarak, Hollandia, Fannij, Franklin, Fookool Haer, Zaanstroom en Nederland; de stoomschepen Ambon, Macassar en Samarang Packet; debarken Fathal Maïn, Seijan Maskoor, Salma, Drie Vrienden, Delfthaven, Louisa Jacoba Johanna, Fathool Joesoer, Adolf van Nassau, Soedul Gair, Baltimore, Bacht Mastora, Naim Balgijer, Aboel Hasim, Laurens Koeter, Piktura, Wilhelmina Cox, Aboel Hair, Alhamadanie, Aldjoesoer, Ida Elisabeth, Kim Tianhoat, Walcheren, Afrika, Zein, Gebroeders Huntman, Fathul Karim, Fleda, Nawan Eljoesoer, Banka, de Stad Gouda, Haamstede, Emilie, Kalimantan, Cornis, Sperwer, Beatrix, Borneo, Marion Macentjre, Dennok Bientang Toedjoe en Majmoon; de brikken So-Oordin, Sophia Fraser, Fathal Hair, Amelia Breillat, Almochboelie en El Jijzer; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Bil Madjiet, Bingseeng, Coquette, L' Union, So-Ookdin, Bella en Witch.

SUMANAP.

VERTROKKEN.

28 Februarij. De Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Blendoe Djaja, naar Soerabaya.

9 Maart. Het Ned. Ind. schip *Gertrude*, gezagv. J. M. Sobels naar Pangool en Patjitan.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Mansoer, Sumanap, Sie Damar, Almashoor, Misrejoel Moelook en Bintang Timoor thans hernaamd Fathal Haer; brikken Machmoedie en Sie Kanoegrahan; kotters Noorsasie en Klara.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 10den tot en met den 12den Maart 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Nederland*, gezagv. J. Hoekstra, agenten Schimmelpenninck & Co.

20 colliës manufactures, 4 colliës koopmanschappen, P. Kervel & Co; 23 colliës koopmanschappen, 3 inlandsche wagens, 6 paarden, D. H. Koff; 1 kist meubelen, 1 pakje papier, Karthaus en Melchers; 25 colliës manufactures, N. H. M.; 19 colliës koopmanschappen, Gebr. van Delden; 4 stoelen met kussens, van Haefen; 6 colliës ledikanten, 6 colliës kramen, J. F. van Leeuwen & Co; 75 kisten champagne, Adam & Co; 1202 colliës chinesche medicijnen, thee, papieren, provisien, zijde, garen, koopmanschappen en kleinigheden, Liem Kongsoen en Ouw Keij Lian.

Van Rioew en Singapore per de Ned. Ind. bark *Dennok Bientang Toedjoe*, gezagv. Tan Bindjang, agent Gezagvoerder.

600 zakken gambier, 600 stuks planken, 7 kisten amfoen, 35,557 stuks aardewerk, 52 colliës medicijn, 1510 stellen aardewerk, 2909 stuks vloersteen, 80 kisten voetzoekers, 94 pakken pajjong, 1703 pakken kommen, 1000 potjes engelsche knofook, 6 krandsjans, 1 vat gezouten vischkuit, 5 pakken oud koper en 1 ledikant, Tan Bindjang; 16 stuks Chinesche steenen, 167 colliës onbekend, Order.

Van Cheribon per de Ned. Ind. bark *Majmoon*, gezagv. Said Abdul Rachman bin Kasim, agent Gezagvoerder.

10½ picols witte damar, 1 picol drakenblad, 400 strengen zeilgaren, 195000 stuks kroepoek, 202 corge, hout en bamboes werk, 20 picols rotting, 29¾ picols benzoin, 20 stuks wipsoelen, 450,000 stuks kamelerie noten, Order; 6 vaten soja, 1650 stuks toedoong, 19 picols knofook, f 10,000 zilveren munt, f 6000 receptissen.

UITVOER.

Naar Koetei per de Ned. Ind. schoener *Comey*, gezagv. Said Ali bin Osman Alhabassij.

10 picols dadels en kleinigheden, Gezagvoerder.

Naar Timor Koepang per de Ned. Ind. schoener *Banda Balkair*, gezagv. Sech Oembarak Dahoman.

25 kisten anij-drink, 17 kisten thee, 5 picols lood, 25 vaatjes kruid 14 kisten inh. manufactures en kleinigheden, Nash; 1 kist madepollams, Fraser Eaton & Co; 1 kist blauwe saroongs, P. Kervel & Co; 60½ leggers, 1 vaatje boslemmermessen, 6 picols suiker, 1 kist lijnwaden, Gezagvoerder.

Naar China per het Ned. schip *Koerier*, gezagv. F. J. Rotgans, 20 picols rotings, 6510½ picols rijst, Ruijl Cramer & Co.

Naar Banjarmassing per de Ned. Ind. schoener *Berkatool Adjelan*, gezagv. Aboe So-oot.

19 picols javansche koperwerk, 46 stuks ledige kisten, f 3000 zilveren munt, 1 kist drinkglazen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Samarang via Batavia, per de Ned. Ind. bark *Aluoer*, gezagv. Sech Sultan bin Achmat Marzoekie.

131 vaat en erpe-kruid, Hill Broekman en Co.

Naar Nederland per het Engelsche schip *Lismaine*, gezagv. Demster.

100 leggers arak, 65 picols gutta percha, 67 picols rotting, 58¾ picols sapan-hout, 2238 stuks koe en buffel huiden, 574¾ picols suiker, 370 stuks herten-vellen, 63138½ picols suiker, 84¾ picols retting, 500 stuks koe-huiden, Fraser Eaton en Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol f 19.—

KOFFIJ Nominaal.

RIJST (GANGA) per kojjang. f 130 b f 140.—

Id. (WITTE) " " f 180 b f 170.—

KORNUITEN per 100 st. f 250 b f 350.—

ARAK per legger f 50 —

OLIE (KLAPPEN) f 14.—

OLIE (KATJANG)

KADJANG MATTE

ROTTING f 10 b f 12.—

WISSELKOERS Pari.

De intekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENHES & Co te Amsterdam en W. J. VAN HAREN NOMAN te Leiden.

GEDRUKT BIJ H. FUCHS & CO, TE SOERABAYA.